

Blåveistur til området ved Søgårdseter, søndag 15. april 2012.

Turleder og referent: Christian Kortner.

17 våryre blomsterelskere møtte fram denne litt kjølige aprildagen for å nyte vårblomstringen. Det begynte grått men endte med flott sol og hvitveiser som åpnet seg. På tross av at våren begynte rekordtidlig i år var det fortsatt en del blåveis å se takket være det kjølige påskeværet vi fikk. Vi gikk en sti som går langs kanten ut mot Gjerpensdalen og med flott utsikt. Berggrunnen er basalt, noe som gir store mengder blåveis *Hepatica nobilis* og mye annet fint. Av litt spesielle arter kan vi nevne tysbast *Daphne mezereum*, vårerteknapp *Lathyrus vernus*, moskusurt *Adoxa moschatellina*, tannrot *Cardamine bulbifera*, firblad *Paris quadrifolia*, soppen skarlagen vårbeger *Sarcoscypha austriaca* og en fylt blåveis med en nydelig mørkblå farge. Mange hadde aldri sett en fylt blåveis før selv om de har vandret i blåveisområder i mange år. Denne sjeldenheten ble derfor flittig fotografert og beundret.

I tillegg så vi blant annet vårpengeurt *Noccaea caerulea*, vårskrinneblom *Arabidopsis thaliana*, knollerteknapp *Lathyrus linifolius*, nyresoleie *Ranunculus auricomus*, vårkål *Ficaria verna*, maigull *Chrysosplenium alternifolium*, løvetann *Taraxacum officinale*, hestehov *Tussilago farfara*, myske *Galium odoratum*, korsknapp *Glechoma hederacea*, gullstjerne *Gagea lutea*, liljekonvall *Convallaria majalis* i knopp og tepper med hvitveis *Anemone nemorosa*.

Fuglesangen var også intens og årets første gransangere *Phylloscopus collybita* og en gjerdesmet *Troglodytes troglodytes* ble hørt.

Komplett artsliste er lagt inn på artsobervasjoner.no hvor også den fylte blåveisen kan sees.

Vårtur til Bjønnes mot Langangen, tirsdag 1.mai.

Turleder og referent: Harald Stendalen.

I et flott vårvær møtte 17 deltagere opp ved parkeringa ned til Sildevika på Bjønnesveien. Deretter gikk vi mot Bjønnes brygge og tok av, etter et par hundre meter på veien, på blåmerket sti vestover mot Langangen. Det tok ikke lang tid for en av de utlovede arter, skjellrot, stod i mengder langs stikanten. Første stopp var Solvikdammen der et eldre strandhus var omgjort til et nydelig feriested. Her ved dammen var det også rester etter isproduksjon og her tok vi første rast. Denne stien mot Langangen er for øvrig en del av et nyere anlagt kyststisystem! Siden gikk turen litt tilbake igjen før vi dro nordover på en traktor/gåvei. En sidesti brakte oss opp til et lite vann ved navn Svarteputt. Langs veien ble vi imponert av en mengde kraftige barlinder, som var registrert et par dager i forveien på artsobs.!

Mariskoblomstring i Versvika, søndag 20.mai.

Turleder og referent: Sissel Wiig Dukefoss.

15 blide botanikere møtte opp ved Versvika, særlig for å se på mariskoblomstringen. Det var litt for tidlig i de inngjerdete områdene men det var noen fine, blomstrende eksemplarer flere steder utenfor.

Ellers var det rikelig med stortveblad og store, kraftige vårmarihand.

Vi rastet på stranda mellom Versvika og Herøya.

Etterpå kjørte vi til Høgenhei og så på buskvikker, mange store, fine busker i full blomst.

Kveldstur til Kotøya/Tangendammen, torsdag 24.mai.

Turleder og referent: Trond Risdal.

11 stykker var møtt frem i nydelig sommervær på Skjelsvik. Vi startet under jernbaneundergangen hvor det sto store mengder med løkurt i fin blomst. Nedover Gamle Kotøyvei var det rikt og fint under fjellveggen. Nikkesmelle og gullregn ble notert. Nedover mot Kotøya så vi hybriden mellom kratt- og enghumleblom samt begge foreldrene i blomst. Vi studerte også forskjellen på slirehinnene på pigg- og tettstarr hhv. rund og spiss. Turen gikk videre ut på Kotøya hvor vi etter hvert hadde kaffepause ytterst på berget og kunne beskue Eidangerfjorden på sitt beste. Mye fin vårmarihånd, storblåfjær, trefingersildre, lodnebreagne samt busker av rognasal og berg/norsk-asal ble observert. Turen videre gikk langs stranden mot Skjelsvik båthavn. En stor flott forekomst av nyresildre skapte begeistring. Ved båthavna gjenfant vi forekomsten av kalktelg som var i vekst. Alle var enig om at det hadde vært en fin aftenstund.

Søstermarihandsøk ved Lilleøkteren, mandag 28.mai.

Turleder og referent: Harald Stendalen.

Etter å ha samlet deltagerne, i alt 13 stk., kjørte vi opp til Toklev i øvre Siljan, deretter opp Todalen som strekker seg vestover mot Lilleøkter som ligger i gamle Gjerpen. Vi parkerte ved veis ende og tok beina fatt oppover. Her vokser det tyrihjel, turt og hvitsoleie. Da vi nådde Lilleøkters østside tok vi en vei nordover og svingte så mot vannets nordside for utforske noen høyereliggende graslier som så innbydende ut på avstand. Geografisk sett nærmet vi oss Buarkollen/Springaråsen. Her var det bratt! Dessverre var nok ikke lokaliteten optimal for søstermarihand, det mest spennende var vel observasjonene av alm, lind og myske. Utsikten over Lilleøkter var derimot upåklagelig ved lunchen og etter å ha delt oss ved nedstigningen kom alle godt til rette. Topp vær!

Kveldstur til Grasdalen i ytre Siljan, onsdag 6.juni.

Turleder: Tore Fagertun og referent: Trond Risdal.

Hele 24 stykker hadde møtt opp en fin kveld i Siljan. Særlig gledelig var at så mange Siljanfolk hadde funnet veien. Turen gikk i sakte fart innover i Grasdalen hvor vi hadde kaffepause i en bratt li. Det ble i alt notert 128 forskjellige arter av karplanter, disse er lagt inn på artsobservasjoner. Nevner blåveis, trollbær, myske, vårerteknapp, storkonvall, kantkonvall, storklokke, lind, langstarr og piggstarr.

Vrangfoss – Eidsfoss, søndag 10.juni.

Turleder og referent: Trond Risdal.

Etter hvert ble vi i alt 12 stykker på tur i litt truende vær, men det ble ikke brukt for regntøy. Vi startet ved Vrangfoss og gikk sydover på turstier langs kanalen ned til Eidsfoss hvor vi hadde lunsj. Etterpå gikk turen over dammen og nordover langs stier til Kåsa og vei ned til Vrangfoss sluse. Mange fine blomsterfunn ble gjort: Tysk mure og russemure ble funnet på flere lokaliteter, vi fant langstarr, piggstarr, tettstarr og gulstarr, videre skogkarse, krypjonsokkoll, lakrismjelt, hanekam, grov nattfiol, nattfiol og skogmarihånd. 84 funn av i alt 73 arter er lagt inn på artsobservasjoner.

Sauland, søndag 1.juli.

Turleder og referent: David Mundal

Kl.11.00 var den harde kjerne i TBF på plass ved parkeringen på Omnesfossen og 9 ivrige botanikere ladet opp til tur med en kaffirast. Været var meget behagelig og deltagerene tuslet smånervøst rundt kaffebordet i vente på at baktroppen skulle innfinne seg. Omnesfossen så forlokkende ut der den bruste så lekende lett forbi oss og vi kunne ane blomsterflorene bortover veien som ventet på oss. Turen var lagt opp til en rusletur langs Omnesveien som følger elva et stykke før den trekker seg inn i skogen og ender opp omtrent 4 km inne ved Skogsfjell på et liten gammel forlatt plass som engang har huset folk på Timdal. Turen tok oss omlag 4 timer og grunnet et voldsomt styrtregn på returen tok vi en snarvei over Ålamoen for å finne raskest mulig tilbake til ly i bilene, men da hadde vi allerede hatt en spennende oppdagelsestur i så og si tørt oppholdsvær med sol innimellom.

Deltagerene startet ivrig allerede mellom bruene ved Omnesfossen og det ble registrert planter i flere ulike biotoper under turen, alt fra elvebredder, sumpeng, veikant, tørrbakke, skog, eng, kratt og berg. Nærmere 300 (277) registreringer ble notert fordelt på over 200 (209) arter og det er slett ikke verst, og enda var vi kanskje ikke oppom de aller mest spennende områdene oppe i lia mot Skogsfjell, det får bli på neste tur. Hva fant vi ? Hele lista ligger på

artsobservasjoner.no. Her er et lite utvalg:

Karsporeplanter: Stri kråkefot, elvesnelle, skavgras, olavsskjegg, lodnebregne, strutseving, saueteig, skjørlok og kalksvartburkne.

Enfrøbladete planter: Kranskonvall, bredflangre, skognattfiol, flekkmarihand og skogmarihand, skogsiv, froskesiv, harestarr, slirestarr, gulstarr, stolpestarr, bleikstarr, sennegrass, fjellrapp, hengeaks, hundekveke, mannasøtgras, blåtopp og skogørkvein.

Tofrøbladete planter: Hassel, svartor, humle, hanekam, småsmelle, engnellik, tyrihjel, blåveis, stakekarse, skogbjørnebær, bustnype, fløyelsmarikåpe, markjordbær, hegg, skogvikke, svarterteknapp, gullkløver, gjøkesyre, blåfjær, spisslønn, springfrø, trollhegg, lind, tysbast, bergmjølke, sløke, perlevintergrønn, olavsstake, fredløs, ask, sumpmaure, skogsvinerot, kransmynte, filtkongelys, brunrot, lintorskemunn, revebjelle, myrklegg, tettegras, korsved, rødhyll, linnea, stavklokke, bakkestjerne, fagerknoppurt, turt og sumphaukeskjegg .

Turlederen måtte imidlertid innrømme at revebjellene hadde nok fått en hjelpende hånd av turlederens far fra vestlandet for å finne veien til Telemark og har siden trivdes såpass godt at de har spredd seg litt utenfor hagen hans. Langs veien skremte vi også opp ei skogsnipe, og en rosenfink plystret etter damene; "please-to-meet-you", og småfrosk hoppet stadig rundt beina på oss.

En fin rast tok vi oss også tid til omlag halveis, rett ovenfor Upp-Omnes, hvor vi også fikk se et flott rådyr gresse nede på et jorde nær elva i det fjerne. Vi kunne nyte kaffi og en matbit sammen med et flott skue mot de tre fagre fjellene mot sør: Himingen, Slettefjell og Heksfjell, mon tro om vi ikke skulle ta en tur i det området engang og sjekke ut arter som søterot, stjernesildre og hestespreng? Vi fikk nå i allfall en deilig rundtur i lavereliggende områder denne gang. En tur som endte opp i et spennende uutforsket terreng under skogsfjell der huldra bor. Kanskje var vi ekstra heldige med akkurat denne turen, for dagen etter hadde grunneieren foretatt en grundig grøfterensk med traktor og kantklipper langs hele veien vi gikk!

Tur til Sannidal (Frøvik gård ved Kilsfjorden), søndag 29.juli.

Vert: John Sunde. Turlleder og referent: Trond Kristiansen.

Oppmøtested: Volum-senteret på Tangen. 8 deltagere.

Solblom vokste ved den gamle kverna på Lønnerød for inntil ca. 15 år siden. Den forsvant etter en århundreflom som la igjen mange kubikkmeter med grus over den. Den ble ettersøkt uten resultat på Lindheim noen kilometer lenger sør, men der var det grodd igjen – den ble sett der for 40-50 år siden.

Turen til "Sannidal" ble derfor lagt til Frøvik; inspirert av observasjoner av fjell-lodnebregne, nyresildre, blodstorkenebb, vårmarihånd og annet på fisketur ved sjøen. Dessuten ligger Frøvik på den andre siden av fjorden for Grønnåsen – kanskje noen godbiter er oversett?! De gamle krysslistene fra området ga også forventninger.

Søndagen på Frøvik ved Kilsfjorden startet best mulig med en spesielt kunnskapsrik, inspirerende og engasjert vert; John Sunde bor nå i kårstua og er pensjonert gartner med mer fra Dømmesmoen. Han har dyrket omtrent alt som er mulig å få til i Norge, levert asparges til hotel Continental i Oslo, hatt selvplukk av bringebær og mye mer.

Alleen opp til de staselige husene hadde kjempestore 150 år gamle trær, og et overflødigshorn av en hage med gamle sorter av frukt, roser, busker og andre trær åpnet seg. - Frøvik var godt etablert som et samlingssted for kunstnere. Fritz Thaulow, Christian Krohg og Eilif Petersen besøkte Erik Wærenskiold, som var gift med Sofie Thomesen, datteren til eieren, Skipsreder Thomas Thomesen i siste halvdel av 1800-tallet.

Høstutstillingen i Oslo hadde sitt opphav her. Kragerø Kunstscole AS har også holdt samlinger her.

Et nytt bekjentskap for de fleste ble Urtidstreet, *Metasequoia glyptostroboides*. Et "løv"-fellende fra Kina som så omtrent likedan ut på dinosaurenes tid. Lenger opp studerte vi *Ginkgo* og *Salix fragilis* var. *bulata*. Sistnevnte piletre ble tatt med fra at gartneri dypt inne i Sovjet og smuglet inn i Norge. Nå danner noen av stiklingene en allé med kuleformede topper som ikke er klipt slik, men bare vokser slik - derav navnet "bulata". Norges største alm(!?) står ved bekken og har en diameter på over to meter og 4 greiner, tykke som vanlige almetrær, vitner om tidligere tiders styving. Det antas at treet er over 400 år gammelt. Det er hult og begrodd – et funn for mose-, lav- småkrypinteresserte.

Det var mengder av hundepersille (OBS! Supergiftig!!) langs veien, og vi så på de tydelig nedhengende småsvøpene som gjør det greit å skille den fra karve, gjeldkarve og hundekjeks. Veien var full av tunrapp, tungras, tunbalderbrå og groblad, og i veikanten var det mye hundegras, timotei, engsvingel, kveke, rødsvingel, engkvein og hestehavre. Vel oppe ved Frøviktjern så vi på viking-grava; sverd hjalt og annet er å finne i Oldtidsamlingen i Oslo. Skogsvingel, *Festuca altissima*, vokste i mengder i veikanten og jeg tror at den som leter på åsene mot sjøen vil finne lundhengeaks, *Melica uniflora*.

Før dammen på toppen av Snekkevikdalen var det en komposthaug med en del nye arter: frømelde, meldestokk, tungras, rødt hønsegras, haremat, stivdylle, burot, vassarve, kvassdå, rødtvetann, linbendel, hvitsteinkløver, vindelslirekne og åkertistel.

Frøvik har et stort kvartsbrudd ved sjøen i enden av Snekkevikdalen som eneste industrielle aktivitet i dag. Dammen ved Frøviktjern vitner om stor aktivitet tidligere med utvinning av isblokker som ble sendt nedover dalen i renner – en lønnsom aktivitet langs kysten der seilbåtene tok med seg isen til våre naboland. Isverket var Norges største i sin tid.

Men vi hadde et annet mål: gå fra kvartsen og utforske terrenget rundt apatittgruvene i Barlindåsen. Norges største apatittgruver er ved Ødegården verk – i Bamble. På Frøvik var vesentlig mindre målestokk. - På veien dit så vi blant annet på blåtopp, hundekveke, lyssiv og knappsiv, knegras, skogsvinerot, brunrot, bjønnekam og fredløs.

Apatitt er hovedkilden til fosfor hos oss: $\text{Ca}_5(\text{PO}_4)_3(\text{F}, \text{Cl}, \text{OH})$. Kalsium følger fosforet og gir håp om å finne mer av de såkalte "basekrevende" artene. Det slo til!

Ved gruvene, som er ved foten av åsen, så vi myske, vårerteknapp, kransmynte, hassel og lind. Ved nord-øst enden av øvre Barlindtjern fant vi sanikel, *Sanicula europaea*, myske, *Galium odoratum*, lundgrønnaks, *Brachypodium sylvaticum*, skogsvingel og skogfaks *Bromopsis benekenii*; til dels formelig vasset vi i lundgrønnaks, myske og skogssvingel. Et sted var alle 5 arter på én kvadratmeter! Alle artene var ved overgangen mellom åsen og det flatere område mot tjernet. Dagen hadde vart lenge da vi kom til Barlindåsen, og vi fikk bare sett en mindre del av området. Grunneier ser ikke noe særlig potensial i skogen der, det er begrenset med gran på flatene mot tjernet, og åsen er bratt og full av lindekratt og stein. Tjernet bar ikke preg av sig fra åsen, det virket tvert i mot ganske næringsfattig med kvitmyrak, sivblom, dystarr, tranebær og mjølkerot ute i hengemyra og blokkebær og pors i kantene.

Veien tilbake gikk ved Hesttjennknuten som er det høyeste punktet i Sannidal. I åssiden ned mot Frøvik kom vi på flere flekker med lundgrønnaks, kornstarr og bleikstarr. John Sunde hadde mer i ermet på slutten og vi kikket på roser, parkslirekne og kjempeslirekne ved kårboligen. I veksthuset var det kivi, fersken, nektarin, bokhvete for å nevne noe. Tomatene smakte utmerket!!

Videre: jeg skal besøke området flere ganger i 2013 og inviterer flere til å følge med. I Barlindåsen kan det være svarterteknapp, lakrismjelt, taggbregne, junkerbregne eller falkebregne, kanskje vårmarihånd og fuglereir(!) og starrarter som skogstarr, slakkstarr og kanskje nubbestarr nede ved jernet eller i tilsiget. Jeg tror det er ertevikke i åsene ved og på Frøvik. Det er gjort en del registreringer tidligere, og hvis noen har rapporter kan de gjerne sende dem til trond.kristiansen.krøllalfa.nordox.no

Hvis noen med erfaring med sopp, moser og lav kan være med tror jeg at også de kan få en riktig interessant tur!

Jeg takker spesielt John Sunde, deltagerne og for å få sett rødsmelle på vei mot Dørdal!

Helgetur til Rauland, 3 – 5. august 2012.

Organisering og arrangement: Harald Stendalen. Referent: Christian Kortner.

Helgeturen til Telemark Botaniske Forening var denne gang lagt til øvre Telemark med overnatting på Rauland Høgfjellshotell fra fredag til søndag. En del av deltakerne la veien opp fredag om Hjarthdal for å se et nytt funn av huldreblom *Epipogium aphyllum*. En ny stopp ble gjort ved Maristien for å se Rjukanfossen gå for fullt. Et imponerende syn. Det kan legges til at fjellveggene her er fulle av bergfrue *Saxifraga cotyledon*. Hadde vi vært heldigere med været kunne vi også opplevd å se apollo sommerfugl *Parnassius apollo* her.

17 deltakere var innlosjert på hotellet og med 1 til som bor i rimelig nærhet var vi 18 som startet lørdagen med å kjøre fra hotellet ca. klokka ti. Været lørdag var strålende, noe som må betegnes som ren flaks ettersom været i sommer har vært mildt sagt variabelt.

Det ble bestemt at turmålet lørdag var å kjøre utover veien mot Varland og stoppe på egnete steder. Det er mange rike områder utover denne veien med mye fint å se. Vadderot *Phyteuma spicatum* må vel betegnes som en Telemarksplante og er i norsk målestokk sjelden men her langs veien er det mye av den. Sammen med andre høystauder som tyrihjelm *Aconitum lycoctonum*, turt *Cicerbita alpina*, hvitbladtistel *Cirsium heterophyllum*, søterot *Gentiana purpurea* og kongsspir *Pedicularis sceptrum-carolinum* gjør den at liene langs veien strutter av frodig grønske og farger.

Av andre arter som bør nevnes er brudespore *Gymnadenia conopsea*, skogmarihånd *Dactylorhiza fuchsii*, stortveblad *Listera ovata*, grønnskurle *Coeloglossum viride*, bakkesøte

Gentianella campestris, gulsildre *Saxifraga aizoides*, snøsøte *Gentiana nivalis*, jåblom *Parnassia palustris*, flere arter av vintergrønn *Pyrola sp.*, rødsveve *Hieracium aurantiacum ssp. carpathicola*, svarttopp *Bartsia alpina*, myrklegg *Pedicularis palustris*, sumphaukeskjegg *Crepis paludosa*, hårstarr *Carex capillaris ssp. capillaris*, breimyrull *Eriophorum latifolium*, sveltull *Trichophorum alpinum* og marinøkkel *Botrychium lunaria*. Dagens kanskje beste funn var en flott handmarinøkkel *Botrychium lanceolatum* i veikanten. Foreningens emblemlante småtveblad *Listera cordata* ble også sett.

Etter lunsj og flere kaffepauser stoppet vi på tilbakeveien der Møsvann ender lengst i sørvest. Her er det meget rikt og i tillegg til mange av de før nevnte arter var det flotte eksemplarer av snøsildre *Micranthes nivalis*.

Søndagen begynte heller ikke så allerverst med været men det grånet på vei østover mot Frøystul og Skarfosdammen. De fleste stoppet her for å se Telemarks eneste kjente forekomst av vierstarr *Carex x stenolepis*. Et flott og staselig starr men snarlikt blankstarr *Carex saxatilis* så det kan vel være oversett noen steder. Så kom regnet. Etterpå var det ingen spesielle turmål utover noen som ønsket å se huldreblom *Epipogium aphyllum*, så nå kjørte de fleste hjemover i ulike retninger.

De områdene vi besøkte på denne turen har vært besøkt tidligere men de beste funnene er registrert på artsobservasjoner.no for de som er interesserte. Dette gjelder også noen insekter som vår meget habile insektmann Harald har lagt inn. Vi kan heller ikke utelukke at enkelte faller for fristelsen til å registrere noen mosedotter og lav.

Østre Skåtøy, lørdag 11.august.

Turleder og referent: Jan Åge Pedersen.

En fin sensommerdag tok 10 TBF'ere taxibåt til Skåtøy. Vi gikk iland på Brentholmen, en halvøy på østre Skåtøy. Her botaniserte vi oss videre østover forbi Øygårdskilen til Bureidtjenna der vi hadde en rast. Så gikk vi videre til Burøy, et flott gammelt sted som nå blir brukt som fritidsbolig og tatt godt vare på. På Burøy var det folk og de ble svært interessert hva vi holdt på med og ble med oss litt rundt på eiendommen for å se hva vi kunne finne der. Tiden gikk og vi valgte å gå samme veien tilbake til Brentholmen for og ta taxibåten tilbake til Kragerø.

Noen av plantene som ble registrert: strandrisp, klourt, strandrødtopp, skjermesveve, norsk asal, korsved, geitved, vill lin, ugrasknavel, nesleklokke, fagerklokke, sumpmaure, rødflangre. over 200 arter ble registrert og Trond la de inn på artsobservasjoner.

Stavsholtmyrene i Bø, søndag 19.august.

Turleder og referent: Christian Kortner.

Etter frammøte på Bø stasjon var vi 8 som satte kursen i retning Lifjell. Vi kjørte innover en betal-vei til Stavsholt som ligger mellom Lifjell og Blåfjell. Ingen av oss hadde vært her før. Rett nedenfor Stavsholt er det store myrområder og hvor en stor del er vernet som naturreservat pga. myrtypen. Den er i hvert fall for en del såkalt høymyr (kan også kalles nedbørsmyr) hvor all tilførsel av næring kun kommer med regnvannet. Dette borger ikke for et høyt artsantall og så var heller ikke tilfelle. Omkringliggende områder er heller ikke spesielt rike hva arter angår men det var flott natur å skue og flott vær. Allikevel noterte vi totalt over 80 arter, noen få moser, lav og sopp inkludert.

Etter dette kjørte de fleste ned til Hørte og bygdetunet på Evju. Her tok vi en liten stikker ned til Evjudammen og områdene rundt. Kartet viser at dammene og våtmarken her er en meander

dvs. dannet av en gammel sving i elva som ble avsondret når elva tok en snarvei for mange år siden. I motsetning til Stavsholt er det her frodig og rikt med buesivaks *Scirpus radicans* som det mest eksotiske innslaget. Av annet nevner vi kvass-starr *Carex acuta*, myrkongle *Calla palustris*, klourt *Lycopus europaeus* og vasspepper *Persicaria hydropiper*. Langs veien mellom Hørte og Gvarv er det for øvrig flere steder store bestander av den svartelistete arten kjempespringfrø *Impatiens glandulifera*.

Høydalen / Kilebygda søndag 26. august 2012.

Turleder og referent: Christian Kortner.

I strålende vær var det bare 5 som møtte fram til årets nest siste tur i skarp konkurranse med Telemarkskanalen minutt for minutt på NRK2. Kanskje noen også lot seg lure av spåmennene på yr.no som i sin vane tro hadde dystre utsikter for søndagen.

Turleder hadde valgt seg et område som ingen av oss var kjent i, men som så interessant ut på kartet. Vi kjørte derfor et godt stykke innover Høydalsveien og gikk så innover en bomvei mot Nedre og Øvre Sandvann. Soppkurver var med men generelt må vi si det var lite sopp å se. Allikevel ble det funnet kantarell *Cantharellus cibarius*, blek piggsopp *Hydnum repandum*, rimsopp *Cortinarius caperatus*, rødskrubb *Leccinum versipelle* og gulrød kremle *Russula decolorans* for å nevne noen plukkable arter.

Langs veien innover tok vi noen små avstikkere her og der. Vegetasjonsmessig vekslet det fra relativt skrinne mark med forskjellig lyng og linnea *Linnaea borealis* og til litt rikere områder med blant annet rødflangre *Epipactis atrorubens* og lodden vaniljerot *Monotropa hypopitys* ssp. *hypopitys*. Ved vannene vokste det mye pors *Myrica gale* og botnegras *Lobelia dortmanna*. Vassgro *Alisma plantago-aquatica* ble også sett.

Det rikeste området var når vi tok av ved Øvre Sandvann og gikk nedover Store Dampedal et stykke. Her fant vi en del barlind *Taxus baccata* og av andre arter fant vi blant annet lind *Tilia cordata*, hassel *Corylus avellana*, sommer- og vintereik *Quercus robur / petraea*, ask *Fraxinus excelsior*, svartor *Alnus glutinosa*, svarterteknapp *Lathyrus niger*, kranskonvall *Polygonatum verticillatum* og blåveis *Hepatica nobilis*.

Som en kuriositet kan nevnes at på en plass hvor det var hensatt en del gamle maskiner og utstyr fant vi arter som vi normalt ikke ser på tur i skogen. Om de har spredd seg med maskinene eller er resultatet av tidligere hageutkast vites ikke. Uansett fant vi her hagelobelia *Lobelia erinus*, bandgras *Phalaroides arundinacea f. picta*, strandvind *Calystegia sepium*, linbendel *Spergula arvensis* og en hagevariant av prestekrage (kanskje kjempekrage *Leucanthemum x superbum*?).

Som avslutning på turen kjørte vi til Vold hvor Sissel viste oss et flott eksemplar av sikori *Cichorium intybus* hun hadde funnet. Det hele ble så rundet av med en velfortjent is.

Full artsliste ligger på artsobservasjoner.no.

Sopptur, søndag 2.september.

Turleder og referent: Esther Broch.

Høsten 2012 har ikke vært et stort soppår her hos oss og ellers på Østlandet. Kantarellen kom tidlig i juli sammen med noen få eksemplarer av steinsopp og så var det stopp. Jeg var derfor spent på om det ville dukke opp noen deltakere på Lietorvet denne søndagen.

4 entusiastiske medlemmer i en bil la turen til nordre del av Skien kommune på veinettet til Løvenskiold som var åpent denne dagen. I fint vær og med Kjell som utmerket guide på disse veiene søkte vi oss fram til blandingskogen opp og øst for Blika. Vi fant 4 stk kantarell og 6-8

rødgule kremler, nok til at Katrina fikk litt smak av norsk sopp. På tilbakeveien tok vi en tur opp nær bommen på Svanstulveien i granskog i håp om at der kunne være noen overraskelser. Det var det ikke ut over noen små og puslete traktkantarell. Fint vær med hyggelige deltakere. Så håper vi på bedre sopphøst 2013.